

OBSAH

<i>ÚVODNÍK</i>	2
<i>DOPIS STAROSTY OBCE SPOLUOBČANŮM</i>	5
<i>Z ČINNOSTI SBORU SDH</i>	6
<i>DEVADESÁT LET OD ZALOŽENÍ SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ</i>	8
<i>MASOPUST V OUCMANICÍCH</i>	10
<i>Z ČINNOSTI SENIORSKÉHO KLUBU</i>	12
<i>SENIORŮ NA HOSPITÁLU KUKS</i>	12
<i>DÁMSKÝ KLUB</i>	16
<i>VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ</i>	17
<i>KAPLE V OUCMANICÍCH SLAVÍ STOPADESÁTILETÉ NAROZENINY</i>	17
<i>OUCMANICE PŘED PADESÁTI LETY (1968)</i>	19
<i>PÁLENÍ ČARODĚJNIC</i>	22
<i>SPOLEČENSKÁ KRONIKA</i>	23
<i>AKTUALITY</i>	24
<i>CYRILOMETODĚJSKÝ DEN ŘEMESEL</i>	25
<i>JEDEME DO HRADCE</i>	26
<i>IZRAEL</i>	30
<i>LIDÉ NA ÚSTUPU</i>	32

ÚVODNÍK

Vážení sousedé, čtenáři Oucmanického zpravodaje,

čas utíká jako voda, máme za sebou polovinu roku a v našem životě se událo mnoho zajímavých věcí. Zpravodaj se stává kronikou obce, ve které jsou zaznamenány nejvýznamnější události uplynulého období. Píši již patnáctý, pravděpodobně svůj poslední úvodník, kdy se s Vámi jako předseda redakční rady dělím o pocity a názory na věci veřejné. Mám upřímnou radost z toho, co se nám za poslední roky v Oucmanicích podařilo a jsem vždy smutný z nenaplněných představ. Problém nás starších je mnohdy v tom, že naše očekávání jsou založená na životních zkušenostech a ne vždy odpovídají realitě moderního životního stylu.

Určitě se můžeme radovat z toho, že řada událostí v první polovině roku potvrdila úspěšně se rozvíjející společenský život naší vesnice. Mezi tradiční akce patřil hasičský ples, masopust, dětský karneval, čarodějnice, dětský den a největší událost roku Cyrilometodějský den řemesel. Novou a velmi oceněnou akcí byl Sousedský retro ples pořádaný ve spolupráci s obcí Svatý Jiří. Plný sál naší hospody se velmi dobře společně bavil a je naděje, že i v tomto případě by mohla být založena nová tradice, která bude přispívat k rozvoji dobrých sousedských vztahů.

Naopak smutný jsem z toho, že na naší útulné hospodě visí nápis „Zavřeno“. Malá návštěvnost v zimním období, nereálné požadavky několika málo stálých hostů a především neexistence nikoho z Oucmanic ochotného točit pivo, měly za následek výpověď z pronájmu a hledání nového provozovatele. Zatím bezúspěšně. Moc přeji nám všem, aby v dohledné době hospoda opět ožila, aby peníze, práce a energie, které jsme do ní vložili, nebyly mrtvé. Bez živé hospody nebude ani kulturního života v obci.

Náš oprávněný optimismus do budoucna může pramenit z počtu kočárků a malých dětí, které lze ve vsi potkat, nebo vidět hrát si na dětském hřišti. Děti jsou naše naděje. Vzhledem k tomu, že nemáme školku, bylo by nesmírně důležité hledat způsob, jak umožnit již těm nejmenším, aby se poznali a aby bylo něco, co je dokáže spojit. Námet pro maminky, Dámský klub, či jinou aktivitu, která jistě dostane podporu od obce.

Na podzim letošního roku nás čekají volby do zastupitelstva obce. Bude těžké přesvědčit ty, kteří tuto službu vykonávali, aby pokračovali. Podobně lze velmi obtížně najít spoluobčany, kteří jsou ochotní obětovat část ze svého času ve prospěch věcí veřejných. Nároky na státní správu a úřad i v malé vesnici jsou tak velké, že je téměř nad lidské síly je při normálním zaměstnání zvládnout. Pokud si budeme chtít v Oucmanicích zachovat samostatnost, bude třeba počítat s tím, že si zaplatíme z obecního rozpočtu jednoho funkcionáře na plný úvazek. Jedině tak se vytvoří prostor na snížení zatížení všech zastupitelů a věřím, že se to promítne i do ochoty tuto náročnou práci vykonávat.

Za poslední dvě volební období jsem poznal, že stejně důležitá jako dobře fungující zastupitelstvo je aktivní činnost spolků, které organizují společenský život v obci. Vedle historicky dlouhodobě úspěšné činnosti Sboru dobrovolných hasičů je v zájmu obce, aby pokračovaly v činnosti i nově založené spolky - Seniorský klub, Dámský klub, Spolek lidových tradic, Sdružení přátel kapličky a Oucmanická mládež.

Nejvýznamnější společenskou akcí druhé poloviny letošního roku bude oslava 100. výročí vzniku Československé republiky. V Oucmanicích tak učiníme 28. října 2018 zasazením Lípy století v revitalizovaném prostoru u vodojemu, položením květin k pomníku padlým spoluobčanům v I. světové válce a divadelním představením na sále Obecní hospody. Bylo by hezké, kdyby-

chom dokázali vzdát hold tomuto svátku se stejnou úctou jako naši předci při
sázení lípy v roce 1919.

Jak jsem nastínil v úvodu, беру на vědomí, že věk se nedá zastavit a je třeba
uvolnit při podzimních volbách místo mladším. Mým přáním je, aby co nej-
více ze současných úspěšných zastupitelů pokračovalo v práci pro obec, aby
se našli noví, kteří budou chtít dát kus ze sebe ve prospěch naší vesnice, aby
dále fungovaly spolky v obci, abychom i nadále mohli být hrdí na to, že jsme
z Oucmanic.

Určitě bych chtěl poděkovat všem pravidelným dopisovatelům Oucmanického
zpravodaje, kteří přispívali k jeho slušné úrovni. Je radost přečíst si pravidelné
příspěvky kronikáře Jirky Olivy, cestovatele a písmáka Otto Robenka, zasmát
se nad vejsplechty Míry Míkovce a mnoha dalších. Moc si přeji, aby se v zapo-
čatém díle vydávání zpravodaje pokračovalo i v následujících letech.

Hezké léto a úspěšnou druhou polovinu roku 2018 přeje všem spoluobčanům

Petr Marek

DOPIS STAROSTY OBCE SPOLUOBČANŮM

Vážený čtenáři,

asi se ptáš, co nám připravila první polovina roku 2018. Mezi nejzajímavější akce dám s tvým souhlasem masopustní rej masek a skvělý výkon našich akvabel. Z významných počinů vyzdvihnu přípravu okrskové soutěže hasičů v naší obci a vystoupení našich dvou družstev v roce, kdy si připomínáme 90 let od založení spolku hasičů v Oucmanicích. Určitě se mnou budeš souhlasit, že spolek hasičů je synonymem solidarity a snahy společně čelit živelným situacím. Ani já a ani ty nevíš, kdy nám solidarita našich sousedů pomůže v obtížné situaci. Jako projev solidarity určitě zařadím i Tříkrálovou sbírku pro oblastní charitu v Ústí nad Orlicí, kterou spolu podporujeme a kterou opět připravují naši hasiči. A co říkám na sport? Určitě bych rád viděl nějaký sportovně založený spolek jako stmelující počin pro nás a pro naše děti. Zatím žádný takový není, ale kdo ví... Určitě spolu rádi podpoříme pravidelné cvičení našich žen probíhající na úřadě a kdo ví, třeba to je základ budoucí komplexnější činnosti. Prosím tě, málem jsem zapomněl na divadelní zážitky. Repríza divadla Ježibab z Babína byla prostě skvělá. Ptáš se, jaký další kus uvidíme? Bohužel ani já nevím, ale určitě se na něj těšíme a bude opět skvělý.

Se společenským životem je úzce spojen provoz naší hospody. Bohužel probíhající krize jejího provozování vyústila v její uzavření. Určitě si kladeš otázku proč? Ať ty krizové momenty pojmenuji jakkoliv. Základem je krize malých hospod obecně. Vytrácí se chuť jít do hospody a jednoduše si pokecat se sousedy. Může za to internet, televize a spousta jiných současných lákadel? Faktem ale zůstává, že sehnat provozovatele naší hospody s invencí a uměním oslovit hosty je těžký úkol. Je to výzva možná i pro tebe.

Podobný problém cítím i v naší prodejně. Jsme malá vesnička s malým kupním potenciálem. V důsledku mnoha faktorů část tohoto potenciálu vyvážíme do města, do supermarketů. Není to pro tebe škoda? Možná budeš mít dopravní problém a budeš rád za náš obchod. I tvoje pomoc může být pro náš obchod zásadní. Možná máš v katastru pozemky v zájmovém území pozemkových úprav. Se souhlasem vlastníků proběhlo první rozhodnutí. V katastru nemovitostí došlo k omezení převoditelnosti stávajících pozemků. Na podzim očekávám druhé rozhodnutí a poté zápis nových pozemků do katastru nemovitostí.

Vážený čtenáři, těší mě, že jsi dočetl tento text a věřím, že se zájmem přečteš všechny další v tomto zpravodaji. Texty spojené s naší malebnou vesničkou.

Pavlíček Josef, starosta

Z ČINNOSTI SBORU SDH

Jako již tradičně jsme započali letošní rok Tříkrálovou sbírkou. Tentokrát nám dělali krále Aneta Pötterová, Jakub Michalec, Křištof Robenka a doprovod jim dělali Jana Minářová a Josef Hlávka. Byla vybrána krásná částka 9 175 Kč. V lednu jsme ještě uspořádali tradiční Hasičský ples v sále Obecní hospody. Hrála nám skupina Skelet a sešlo se za poslední roky nejvíce lidí.

Tři králové

V březnu byl další taneční rej, tentokrát určený dětem. Dětský karneval naplnil sál obecní hospody spoustou dětí a jejich rodičů, k tanci hrál Alan Hodinář. Děti se dostatečně vytancovaly a vyřádily, byla pro ně připravena i spousta her. Tak jako v minulých letech, i letos musíme poděkovat maminám, tetičkám a babičkám za napečené cukroví.

Rok 2018 je rokem pro SDH významným. V tomto roce slaví sbor 90 let svého působení v obci, a tak jsme se rozhodli uspořádat Okrskovou soutěž v požárním sportu. Přihlásilo se 13. soutěžních družstev, a tak bylo hned jasné, že nás čeká spousta práce a zařizování. Akce začala 9. června ve 13 hodin na místním hřišti. O to, aby účastníci netrpěli hladu, se postarala Hana Truncová, která měla spoustu dobrot. Pít si zajistil sbor svépomocí. Nejdříve vyběhli na požární útok ženy, následované muži I. a muži II. Naše ženy skončily na 3. místě, muži I. také na krásném 3. místě a muži II. zvítězili.

Zahájení okrskové soutěže v Oucmanicích

Soutěžili i jednotlivci ze zúčastněných družstev a ani zde se oucmanští hasiči neztratili. Atmosféru nám reprodukovanou hudbou zpříjemnil Alan Hodinář. Až na rozmary počasí se akce vydařila a opět nesmíme zapomenout poděkovat všem sponzorům, bez nichž by byl problém akci finančně zvládnout, a všem, co se nám rozhodli pomoci.

Na neděli 17. června byl naplánován Dětský den. Opět nám s akcí pomohl Spolek lidových tradic a znovu jsme zvolili putování, tentokrát za Šmouly. Na okruhu bylo deset stanovišť. Začátek byl na hřišti u Taťky Šmouly, kde děti dostaly plánec cesty. Další zastávkou byl šmoula Střelec, následovala Sašetka, Šprýmař, Stopař, čarodějnice Hogata a čaroděj Gargamel, dále šmoula Koumák a šmoulí holka Malířka. Okruh uzavírala šmoulí Cukrářka a o občerstvení se staral šmoula Mlsoun. Počasí vyšlo a děti s rodiči se sešlo víc jak vloni.

Jiří Krška, starosta SDH

Zahájení dětského dne

Šmoulové

Devadesát let od založení Sboru dobrovolných hasičů

První český hasičský sbor vznikl v roce 1864 ve Velvarech. Přijetím a schválením stanov začíná organizovaná činnost hasičstva v českých zemích.

Podle starých požárních řádů byla obec Oucmanice členskou obcí mezi jedenácti obcemi hasičského sboru ve Svatém Jiří. 15. ledna 1875 byla svolána valná schůze do Svatého Jiří za účasti obecních výborů. V život vstoupil sbor 26. února volbou funkcionářů. Prvním velitelem sboru dobrovolných hasičů ve Svatém Jiří se stal řídící učitel Jan Bek. Náměstkem velitele Josef Dostál, zámečník ze Svatého Jiří a členem výboru Jan Vařečka z Jehnědí.

Po založení sboru v Jehnědí byl zvolen za náměstka velitele sboru ve Svatém Jiří František Maloch z Oucmanic. Z jeho podnětu se 20. srpna 1886 konalo v Oucmanicích cvičení se stříkačkou. Postupem doby se tato velká hasičská obec zmenšovala, neboť se v jednotlivých vesnicích zakládaly vlastní sbory. Obce musely přispívat na údržbu stříkačky, Oucmanice částkou 9 až 28 zlatých ročně. Oucmanice v té době neměly stříkačku ani dobrovolné hasiče.

Náprava začala schůzí veřejného občanstva 18. prosince 1927, na kterou se v hostinci U Doležalů sešlo 44 občanů. Dne 6. ledna 1928 byl založen sbor dobrovolných hasičů na ustavující schůzi, která se konala v hostinci U Svatošů ve 14 hodin. Na slavnostní zahájení se dostavil starosta vysokomýtské župy Jan Suchomel, ředitel Okresní hospodářské záložny ve Vysokém Mýtě a velitel sboru dobrovolných hasičů ze Svatého Jiří Josef Grof.

Hasiči ve slavnostních uniformách 1934 - zleva 1. řada nahoře Truhlička Jaroslav, Kubový Emil, Šejnoha, ?, Jeništa Fr., Vorba K., 2. řada Krátký V., Vincenc Jos., Hanzl St., Vorba Jos., Brožek Jos., Doležal Jar., Martinec Karel, ležící Truhlička Václav a Doležal Jos. 32

K hasičům se přihlásilo 29 činných členů a 13 přispívajících. Velitelem a starostou sboru byl zvolen Petr Marek z čp. 33, náměstkem velitele Stanislav Hanzl z čp. 24, jednatelem Josef Vincenc z čp. 13.

Již 28. ledna 1928 byl uspořádán první hasičský ples. O tom, že se vydařil, svědčí nebývale vysoký zisk ze vstupného, více než 1 700 korun. Třetího května se sbor vybavil motorovou stříkačkou od firmy Stratílek z Vysokého

Mýta. S celým příslušenstvím a výzbrojí stála více než 45 tisíc korun. Výcházkový stejnokroj si členové pořídili vlastním nákladem.

O jedenáct dní později se obecní zastupitelstvo radilo s hasiči o místě, kde postavit zbrojnici. Bylo rozhodnuto, aby se postavila pod zahradou Josefa Vincence. Se stavbou se začalo 11. června, potřebný materiál svezli rolníci zdarma. Plánovány byly dvě místnosti v přízemí na stříkačku a v patře schůzová místnost. Protože byli někteří zastupitelé proti, neboť stavba nebyla

v rozpočtu na rok 1928, rozhodl se spořitelní a záložní spolek vyřešit situaci tím, že nechal místnost pro schůzování postavit na svůj náklad s vlastnickým právem.

O rok později, 22. července, uspořádal sbor první místní veřejné cvičení za účasti 14 okolních sborů. Slavnostním řečníkem byl Gustav Kadlec, řídící učitel z Jehnědí. Slavnost se konala na zahradě Karla Jeništy. Rozvíjející se činnost sboru byla přerušena druhou světovou válkou. Činnost sboru se omezila na pořádání divadelních představení.

Po útlumu, který s sebou přinesla válečná léta, došlo opětovnému rozkvětu. Sbor se postupně vybavoval novější technikou, výzbrojí a výstrojí. Začala se rozvíjet činnost s mládeží.

Za léty dobrovolné činnosti se skrývá spousta práce, kterou hasiči vykonali pro zvelebení a rozkvět obce. Spousta práce je i při údržbě techniky, organizování výcviku, při nácviku na soutěže požárních družstev, plesech a jiných kulturních a společenských akcí. Škoda jen, že v poslední době poklesla aktivita členů, především mladé generace.

V současné době sbor dobrovolných hasičů čítá 43 členů činných, 10 přispívajících a 11 dětí, mladých hasičů. Škoda jen, že se nenašel odpovědný vedoucí pro vedení kroužku. Přesto patří poděkování za dosavadní práci všem členům, kteří se dle svých možností zapojují do společné činnosti sboru.

Na závěr je třeba všem popřát pevné zdraví a chuť pokračovat v práci a odkazu našich dědů a otců, kteří náš sbor zakládali.

Soutěžní družstvo z roku 1958 - zleva Krátký Karel velitel, František Doležal, Jiří Škop, Ota Doležal, Vratislav Martinec, Jaroslav Doležal, Miroslav Čermák, Jiří Šejnoha a Josef Vincenc.

Josef Hlávka st.

MASOPUST V OUCMANICÍCH

Jak už se stalo v Oucmanicích tradicí, čtvrtým rokem k nám zavítal Masopust. Tentokrát dorazil o něco dříve než v předchozích letech – už 3. února. Trasa stejná, povoz pro hudbu stejný, ale do průvodu přibýly nové masky, jako třeba flašinetář Pepa nebo malé беруšky.

Jako každý rok po starostově předání vlády nad obcí maskám jsme navštívili každý domek v Oucmanicích a zkontrolovali připravenost našich sousedů. Musím konstatovat, že jsou všichni rok od roku připravenější. Spousta jídla i pití nás provázelo celým průvodem.

Zato ukončení bylo upraveno jako vždy do aktuálních obecních témat. Jen pro připomenutí píši všechny přání, které byly vysloveny u pohřbívání basy:

Ó baso,

dřív než tě do hrobu dáme, jako vždy tě o pár věcí požádáme.

Ó baso,

dej ať vodárna se opraví, a my si pod novým stromem připijeme v říjnu na zdraví.

Ó baso,

dej ať vyřeší se odvětrání sálu a divadlo Oucmancké sklízí jen samou chválu.

Ó baso,

dej ať naši hluční sousedi, dodržují klid o svátcích i neděli.

Ó baso,

dej ať pozemkové úpravy, pořádek v cestách konečně nastaví.

Ó baso,

dej ať naše ženy zvesela tančí nebo ať alespoň cvičí Tai-či.

Ó baso,

dej ať místní obecní volby dopadnou dobře a dál vládne současné zastupitelstvo moudře.

Ó baso,

dej ať John Deere bez poruch jezdí v zimě i v létě a řidiči mohou trávit dovolenou na Krétě.

Ó baso,

dej ať energie nepodrazí a hospodě se dobře daří.

Ó baso,

dej ať zpravodaj se daří plnit písáři a radost rozdávat každému čtenáři.

Ó baso,

dej ať nekokrhá nám červený kohout a hasiči 90 let slavit do rána mohou.

Tečku za vším udělala již tradičně zabíjačková pochoutka v naší hospůdce. Věřím, že všechna přání se vyplní a u příštího Masopustu a pochování basy se v příštím roce sejdem.

Za spolek lidových tradic Pavel Marek

Z ČINNOSTI SENIORSKÉHO KLUBU

V prvním pololetí roku se zástupci seniorského klubu pravidelně účastnili setkání s jubilanty při příležitosti významných životních výročí. Celkově však činnost zeslábla. Neuskutečnilo se plánované koncertní vystoupení Alfreda Strejčka a Štěpána Raka pro dlouhodobé onemocnění prvně jmenovaného. Velmi podařenou akcí byl výlet na Kuks, o kterém se zmiňuje samostatný příspěvek. Senioři se aktivně podíleli na organizaci Cyrilometodějského dne řemesel.

Vzhledem k tomu, že předsedkyně klubu Alena Michalcová rezignovala na svou funkci, bude nejdůležitější úkol v druhé polovině roku najít odpovídající náhradu. Zasluhou obětavé práce Aleny Michalcové a Aničky Hlávkové ve vedení seniorského klubu jsme byli osm let velice aktivním spolkem. Je v zájmu seniorů i obce, abychom dál fungovali a spoluutvářeli podmínky pro spokojený život nás, dříve narozených.

Aleně Michalcové i Aničce Hlávkové patří veliký dík spolu s přáním dobrého zdraví do dalších let.

Petr Marek

SENIORI NA HOSPITÁLU KUKS

Klub seniorů v Oucmanicích uspořádal 14. června výlet. Tentokrát hlavním místem, které jsme plánovali navštívit, byl Kuks. Protože se přihlásilo jen osm účastníků, jeli jsme hasičským autem. Odjezd byl stanoven na 7.30 hod. od obecního úřadu, kde se všichni sešli, a mohlo se vyrazit.

První zastávka byla v již avizované víšce Kuks, kde jsme navštívili Hospitál s barokní lékárnou, rozsáhlou knihovnou a hrobkou. Prohlédli jsme si monumentální pískovcové sochy od Matyáše Bernarda Brauna znázorňující lidské ctnosti a neřesti. Prošli jsme se po bylinkové a zeleninové zahradě, která sloužila pro potřeby Hospitálu. Po

prohlídce přišlo posezení u dobrého oběda v hospodě Na Sýpce, která je vyhlášena svou českou kuchyní.

Historie Kuksu je spojena s kukským pánem Františkem Antonínem Šporkem, který v 17. století to jako obyčejný voják při válkách s Turky dotáhl na majetného císařského generála. Jeho zásluhou zde vznikl ostrov barokního umění inspirovaný mnoha evropskými vzory. V jeho prostředí působí nejlepší umělci své doby, sochař Matyáš Braun, malíř Petr Brandl, architekt Giovanni Battista Alliprandi a další.

Již v roce 1696 se hrabě Špork rozhodl, že na svém panství založí domov pro přestárlé vojenské veterány z okolí. Byly postaveny Šporkovy lázně s jeho rezidencí a od roku 1707 se podle plánů italského architekta Giovanniho Battisty Alliprandiho budoval kostel Nejsvětější Trojice, na němž pracoval stavitel Pietro Nettola. Kostel byl vysvěcen až 20. srpna 1717. Takřka současně s kostelem, jehož krypta sloužila jako hraběcí hrobka, se stavěly také budovy po obou stranách chrámu – špitál a křídlo určené pro chovance hospitálu. Zároveň se zřizovala špitální zahrada, za kterou později vznikl ještě hřbitov s kaplí.

Hrabě Špork se otevření hospitálu nedožil, zemřel v roce 1738 a k otevření došlo až s příchodem řádu milosrdných bratří. První převor milosrdných Narcis Schön dorazil do kukského hospitálu v roce 1743. Se svými spolubratry zde zřídil v první řadě lékárnu. Ta se nazývala U Granátového jablka, kteréžto je symbolem znovuzrození, obrození. V polích této druhé nejstarší zachované barokní apatyky ve střední Evropě nalezneme dodnes stojatky od dračí krve, račích ok či prášku z lebky oběšence.

Špitálníci - jak se kukští chovanci nazývali - našli svůj útulek po deseti mužích v prostorných pokojích západního křídla. Vykonávali pouze lehké práce, nesměli si spílat a přít se, kdo sundal více nepřátel, nesměli navštěvovat kořalny, měli povinnost udržovat své věci čisté a především pilně navštěvovat každodenní mše svaté.

Hospitál fungoval až do roku 1938. Po různém využívání byl areál prohlášen národní kulturní památkou a začalo se uvažovat o jeho rekonstrukci. Sny o rekonstrukci hospitálu se naplnily v roce 2010, kdy odstartoval projekt Kuks – Granátové jablko, který proměnil objekt v moderní památku skrývající regionální vzdělávací centrum, samozřejmě s citlivým přístupem k péči o národní kulturní dědictví.

V Kuksu jsme ještě navštívili malé soukromé muzeum veteránů, hlavně kol a motocyklů.

Další zastávkou byla Křížová cesta života a utrpení. Na louce pod lesem s Braunovým betlémem bylo roku 2008 instalováno 15 pískovcových plastik. Tyto plastiky tvoří křížovou cestu a znázorňují tzv. Cestu naděje a utrpení člověka. Projdete kolem děl pojmenovaných Katedrála prosby, Zvěstování, Vykoupení, Rouška Veroniky, Slza, Zázrak Nanebevstoupení, Hledač, Trnová koruna, Krajina kříže, Lásky bolest, Svatá rodina, Brána naděje, Světlo v temnotách, Obelisk a Pieta.

Po absolvování této cesty jsme se vydali k Braunovu betlému lesní cestou do strmého kopce, za tento výstup by se nemuseli stydět ani mladší. Jedná se o unikátní sochařskou rezervaci nazvanou podle svého autora. Bez nadsázky představuje špičku evropského barokního sochařství v přírodě. Vzniklo tak velkolepé divadlo biblických scén, doplněné výjevy ze života poustevníků, žijících v samotě a odříkání.

Protože bylo ještě dost času na návrat domů, rozhodli jsme se zajet ještě o kousek dál ke Dvoru Králové a navštívit přehradu Les království. Z dálky vypadá jako zámek. Kamenné věžičky s červenou stříškou vypadají vznešeně, skoro pohádkově. Přehrada Les Království patří k nejhezčím u nás. V roce 1964 byla po zásluze vyhlášena národní technickou památkou. Je postavena v pseudogotickém slohu včetně domku hrázného, který připomíná hrad s věžičkou a cimbuřím.

Po procházce okolo přehrady jsme hledali nějaké občerstvení, až se před námi objevila cedule s nápisem Štěrbova vila, kde mají velice pěkně upravené venkovní prostranství a kde se nám dobře posedělo.

Na zpáteční cestě jsme se ještě zastavili na zámku v Červeném Kostelci, kde jsme u dobré kávy a zákusku zhodnotili pěkně prožitý dnešní den. Litovat mohou jen ti, kteří s námi nejeli.

Zaznamenal František Motl

DÁMSKÝ KLUB

S novým rokem 2018 jsme změnilly kundalini jógu na kurz tai-či. Cvičily jsme kruhovou formu stylu jang. Vede nás pan František Radvan z Hrádku. Byly celkem tři kurzy, dva kurzy ve středu jednou za 14 dní a pak v pátek také jednou za 14 dní. Teď máme prázdninovou pauzu a znovu se sejdem v druhé polovině září. Tai-či pochází z Číny a může být i bojovým uměním s využitím různých dalších pomůcek. My cvičíme obrannou formu. Je to velmi zajímavé cvičení, které je poměrně náročné na koordinaci těla a mysli.

Vyjely jsme si na víkend do Deštného v Orlických horách, počasí jsme si objednaly krásné. A všechny jsme si užily odpočinek v horách. Navštívily jsme ateliér zvonaře a hrnčírky, kde jsme si vyrobily vlastní keramiku. Naštěstí jsme jen malovaly na již vytvořené keramické výrobky, takže jsme vzaly do rukou štětce a podle své fantazie jsme si vymalovaly vlastní keramický kousek. Káva z takového hrníčku chutná o poznání lépe.

V květnu jsme si udělaly výlet do Neratova. Je to skutečně místo s velmi krásnou atmosférou. Je tam již otevřen i pivovar, takže jsme měly o suvenýry postaráno. Nově zrekonstruovaná je i restaurace, kde výborně vaří. Pracují zde lidé s různým stupněm postižení a dostávají tak šanci na plnohodnotný život v komunitě i ve společnosti. Doporučuji Neratov jako cíl výletu nebo zastávku při cestě do Orlických hor.

Ještě v červenci plánujeme jeden výlet.

Přeji všem krásné léto a v září na viděnou na tai-či. Termín první schůzky bude vyhlášen obecním rozhlasem a domluvíme se, jak budeme cvičit na podzim.

Milena Čermáková

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V neděli 25.března 2018 se uskutečnilo vítání občánků. Díky trvajícimu babyboomu jsme raději zvolili sál obecní hospody, aby bylo dost místa pro všechny přítomné. Byli vítáni tři noví občánci, Anežka Chuchvalcová, Matěj Džbánek a Daniel Škop. Kulturní program nám zajistily děti ze Základní školy v Brandýse nad Orlicí, pod vedením učitelky Králové. Měly moc pěkné pásmo písniček a básniček. Starosta přivítal nové občánky a jako památku na tento den dostali pamětní list a dárek od obecního úřadu.

Fotografické dokumentace se opět ujal fotograf Karpíšek, takže budou mít rodiny pěknou upomínku na tento den.

Věřme, že i nadále nám budou občánci přibývat, aby bylo ve vesnici veselo a bylo slyšet dětský smích.

Milena Čermáková

Kaple v Oucmanicích slaví stopadesátileté narozeniny

Málokdo z nás si umí představit naši vísku bez její nejkrásnější dominanty – kaple Nejsvětější trojice, která se v tomto roce dožívá 150 let. Zažila doby dobré, kdy oucmanští hospodáři skládali zlatku ke zlatce, aby mohla být postavena, ale i časy zlé, kdy doba duchovním věcem nepřála. Nejdůležitější však je, že kaple dožila svého velkého jubilea v dobrém stavu, v příkladné péči obce a slouží nejenom duchovní potřebě obyvatel, ale i příležitostným kulturním akcím. Proto bychom si měli historii jejího vzniku připomenout.

Náboženské vyznání bylo v historii našeho okolí velmi rozkolísané. Během 19. století, kdy se projevoval v okolních obcích výrazný vliv protestantismu, Oucmanice zůstávaly katolické. To také mělo vliv na první sakrální stavby, kterými byly většinou dřevěné kříže. V Oucmanicích byl takový kříž vysvěcen již 27. května 1753. Jeho stavbu financovala (jak jinak) obec. Protože tyto kříže vlivem povětrnostních vlivů chátraly, byl i v Oucmanicích nahrazen dřevěný kříž křížem kamenným v roce 1877, který máme dodnes.

Tužba oucmanských občanů však byla jiná, a to mít vlastní modlitební kapličku s věží, zvonkem a oltářem, „*kde by se mohli při církevních svátcích scházeti*“.

6. června 1867 byla sepsána zakládací listina. Ta byla nejenom přáním, ale i závazkem občanů „že ji také po všechny časy budoucí v dobrém stavu udržovají a potřebné na ni opravy, vždy z jmění obecního, a pokud by to nestačilo, z uložených příspěvků dle daně zapravovati budeme, takže žádný veřejný ústav obtěžovati nebudeme.“

Vůle a odhodlání občanů byli silné, ale byrokracie ještě silnější. Bylo požádáno o stavební povolení biskupskou konzistoř v Hradci Králové. Odpověď byla sice nezamítavá, ale souhlas byl podmíněn tak rozsáhlými podmínkami, povoleními, příkazy a úkony, že se začalo uvažovat o menší stavbě (např. zvonice), která by povolení konzistoře nepotřebovala. Zlí jazykové dokonce tvrdí, že oucmanskí stejně chtěli postavit kapličku, ale nazvali ji zvonicí, aby se vyhnuli bezbřehé byrokracii. Nakonec ale bylo rozhodnuto ustoupit od rizik takového řešení a boj s byrokracií podstoupit. Po několika urgencích na vydání stavebního povolení jej výnos konzistoře z 1. června 1868 nikoliv vydal, ale přislíbil.

To stačilo oucmanským občanům pro to, aby na konci července (!) byla kaple prakticky postavena. Náklady na stavbu činily 1125 zlatých*, včetně vnitřního vybavení. Konzistoř však nebyla potěšena nadšením oucmanských občanů,

protože stavba proběhla prakticky bez vydaného povolení, a zdráhala se kapli vysvětit. Po mnoha urgencích, zejména faráře P. Jana Rozlílka, byla kaple nakonec vysvěcena 23. května 1869, s ročním zpožděním.

Od svého vzniku byl provoz kaple financován občany. Víme, že existoval tzv. kapličkový účet, na který občané přispívali, a pokud jeho výše na údržbu nestačila, rozdíl vyrovnala obec. I tento způsob se změnil v tradici a dochoval se dodnes.

Sdružení přátel kapličky, které se ve spolupráci s obecním úřadem o kapličku stará, děkuje všem, kteří se o kapli starají nebo na ni přispějí. Kapličku jsme převzali od generací našich předků a ve stejném nebo lepším stavu ji musíme předat generacím následujícím. Právnícká terminologie nazývá tento závazek „generační smlouvou“ a oucmanští občané ji nepochybně neporuší.

Eva Olivová, Sdružení přátel kapličky

* Zlatý byla měna používaná v celém Rakousko-Uhersku v letech 1754 – 1892. Přepočteno na dnešní cenu stříbra by byla hodnota 1 zlatého asi 150 Kč, takže v dnešní měně by stavba kaple stála 168 750 Kč.

OUCMANICE PŘED PADESÁTI LETY (1968)

„Píše se rok tisící devítistý šedesátý osmý a ani nevím, zda-li mám o tomto roce psáti, či od kterého konce mám začít o tomto jubilejním, ale i rozrušeném roce. Počátkem roku 1969 jsem předložil tuto knihu k nahlédnutí tajemníkovi MNV Jaroslavu Čermákovi, požádal jej, by ji přečetl a jistě kapitoly jak uzná, nechal projednati ve schůzi rady MNV, by tato doplnila, případně projevila nesouhlas a závěr se dopsal. Bylo mi slíbeno a dosud se nestalo.“

Úvodní odstavec zápisu v obecní kronice výmluvně charakterizuje rok 1968, který byl rokem jubilejním pro náš stát, který slavil 50 let samostatné existence, a současně tragédií v podobě okupace naší vlasti vojsky Varšavské smlouvy. Tato událost zcela překryla očekávané oslavy říjnového výročí vzniku Československa, které byly více než oslavou protestem proti okupaci. Je patrna i nejistota kronikáře, který váhal, co vůbec může do kroniky napsat, přestože s tím v létech minulých neměl žádný problém.

Rok 1968 probíhal v Oucmanicích ve dvou rovinách. Z pohledu běžného života a každodenní práce byl rokem celkem klidným. JZD Budoucnost hospodařilo dobře a poprvé byly vyplaceny družstevníkům mimořádné prémie za dobré výsledky. Společnost však vřela děním politickým, které bylo způsobeno především špatnou hospodářskou situací státu. Normální cestou nebylo ke koupi téměř nic, včetně různých potravin nebo běžných denních potřeb. Fronty se stály na maso, toaletní papír, pastu na zuby atd. Kronikář dokonce popisuje vlastní zkušenost s prodejnou stavebnin i s Jednotou, kdy bez úplatku nebylo k dostání téměř nic. Na vše se vyprávěly vtipy a Jaroslav Müller jeden z nich dokonce zaznamenal, což je ve vedení kronik naprostou výjimkou a raritou. Tady je:

Prezident Antonín Novotný a Jozef Lenárt jdou po své politické práci procházkou Prahou a jak tak rozmlouvali a řešili národnostní a hospodářské otázky, které se den ode dne zhoršují, došli ke kříži, u kterého se zastavili a Lenárt pravil: „Ten Kristus musel hodně vytrpět, když jej židé za živa ukřižovali, což tak kdyby naši lidé ukřižovali nás Antoníne!“ Tu Novotný energicky odpověděl: „Věř mi Lenárte, dokud budu u vesla já, tak se to nestane, neboť nebude dřevo ani hřebík“.

Ve společnosti byla patrná touha po svobodě a odpor proti KSČ. Vytahovaly se staré kauzy například smrt Jana Masaryka, umučení faráře Toufara z Čihošti atd. Tyto nálady byly i ve straně samotné. Společnost chce rehabilitovat režimem stíhané lidi, navracet majetky, obnovovat soukromé vlastnictví a podobně. Objevovala se hesla, která vyzývala občany k odporu proti KSČ. Hromadily se veřejné výzvy k odstoupení Antonína Novotného z funkce prezidenta, což se nakonec 22. března stalo. Lidé to přijali s nadšením a volbu nového prezidenta generála Ludvíka Svobody s důvěrou, že obrodný proces bude pokračovat a hospodářské i politické poměry se zlepší. Jejich naděje se neměla splnit a kletba pověstných osmiček v letopočtu se v osmém měsíci roku 1968 opět naplnila.

O následujících událostech nechme promluvit člověka nejpopovolanějšího a to tehdejšího kronikáře Jaroslava Müllera. „*Je středa ráno, po klidné noci na naši vesničku slunéčko se probírá na obzoru, zdá se, že bude pěkný den. Píše se 21. srpna roku 1968. Počasí ve žních nám nepřeje, pročež vítáme tento den. Někteří sousedé si zapínají v ranních hodinách rádio na předpověď počasí a běžných zpráv – jaké překvapení – tu slyší hlas – co to, zrada – okupace – neuvěřitelné – jako lavina běží zpráva od jednoho ke druhému, naši spojenci obsazují naši republiku. Lidé se ptají, druzí láteří, to jsou naši přátelé? S kano-*

ny a tanky přišli chránit naše občany před narušiteli socialismu. Tento den žádného práce netěší, přestává se pracovat, z bytů do prostranství se ozývá hlas rádia. Lid naslouchá, rokuje se, oči se kalí slzami, když hlasatel pražského rozhlasu hlásí dva tanky před budovou rozhlasu a na rozloučenou se hraje naše státní hymna, ta naše – Kde domov můj...! Bylo dosti těch, kde slza rosila tvář. Ve dvanáct hodin zazněl hlas zvonku z věže kaple a houkání požární sirény na protest proti obsazení Československa. Občanstvo je smutné, ti starší si dnešní den připomínají k 15. březnu 1939. Ale jest tento politický zvrat pro ně mnohem bolestivější. Tím uzavírám tuto smutnou kapitolu dnešního dne odstavcem pozdější vývěsky v řeči české, ruské a slovenské:

Včera jste byli přátelé, dnes okupanti

Celý národ vás včera ctil, dnes vás proklíná

Věřím, že tento smutný stín, který byl mezi nás vržen kýmkoliv, nikdo z paměti českého občana nevymaže. Ptáme se, komu máme již věřit? Tolikrát raženého mírového hesla, veškeré nedorozumění řešiti vzájemnou diplomatickou cestou bez vojenského zásahu. Pravda vítězí, ale pravda vládne jinými prostředky, nežli je moc. Jinak svoboda darovaná jest moderní otroctví. To jsou hesla dneška.

Naše kronika pak obsahuje podrobný popis následujících dní, nejenom v Oucmanicích, ale i v blízkém okolí. Život se prakticky zastavil. Lidé nechodili do práce, a pokud šli, tak se stejně nepracovalo. Neposílaly se děti do školy, ani mateřské, sepisovaly se petice, provolání atd. Vše bylo marné a došlo k upevnění komunistické diktatury na dalších dvacet let.

Pokud by nebylo této události, rok by v Oucmanicích uplynul klidně a úspěšně. JZD hospodařilo s dobrým výsledkem a počasí ušetřilo obec i zemědělce extrémních výkyvů. Pokračovala spolupráce s dánskými zemědělci a družstvo tak dokonce nakoupilo 70 ks černostrakatých krav. Poprvé se letecky hnojilo a družstvo dokonce zajistilo, hlavně pro ženy, družstevní rekreaci.

Největší stavbou v obci byl počátek budování kanalizace. Občané byli seznámeni s trasou a práce začaly v dnešním úvozu. V tomto roce se také začaly asfaltovat vozovky.

V říjnu se objevil poměrně velký nedostatek uhlí, který se přičítal zmatku ve vedení KSČ. Starší z nás si určitě vzpomenou, že v dalších letech to byl pravidelný jev, který měl za následek vyhlašování tzv. uhelných prázdnin, k radosti nás mnohých, kteří jsme v té době byli školou povinni.

Jiří Oliva, kronikář

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

V neděli 30. dubna jsme se opět v hojném počtu sešli k tradičnímu pálení čarodějnic. Počasí nám přálo. Bylo slunečno a teplo tak akorát. Na zahnání hladu jsme v udírně měli šťavnatou krkovičku a špekáčky. Kdo chtěl, mohl si špekáčky opéct i na malém ohýnku. Na uhašení žízňě byl připraven Bernard 11° a pro děti jsme měli kofolu. Zábava mohla začít. Ohnivého trola, vyřezaného ze smrku od místní prodejny, jsme zapálili už v 19.00 hod. Samotná hranice vzplála o půl hodiny později.

Vážíme si lidí, kteří nám pomohli s příkládáním, jelikož větví byla letos opravdu velká hromada a sami bychom to nezvládli. Také bych chtěl tímto poděkovat i všem ostatním, kteří se na této akci podílí, protože bez nich by to nešlo. Doufám, že jim toto nadšení vydrží i do dalších let. Z mého pohledu byl tento ročník obzvlášť vydařený, vypovídá o tom i to, že poslední návštěvníci odcházeli po čtvrté hodině ranní.

Věříme, že všichni, kteří se tohoto pálení čarodějnic zúčastnili, si ho i náležitě užili. Budeme se těšit na další ročníky.

*Za mládež a hasiče
Lucie Martincová a Honza Džbáněk*

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Významná životní výročí v prvním pololetí roku 2018 oslavili

50 let Makaloušová Jana, Houdková Iva, Pavlíčková Jana

60 let Kubíková Olga, Horák Ladislav, Doležal Miloš

70 let Marek Petr

75 let Šilarová Drahomíra

80 let Jiroušek Ladislav

Oslavencům gratulujeme a přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí a životního optimismu.

Narození dětí

V prvním pololetí roku 2018 se v Oucmanicích narodily 3 děti:

Daniel Škop v lednu rodičům Janě a Patriku Škopovým,

Jasmína a Robert Himlovi v květnu rodičům Haně Šimonové a Danielu Himlovi.

Dětem i jejich rodičům přejeme hodně štěstí a radosti.

Úmrtí

Ve věku 94 let zemřel dlouholetý oucmanický občan Jan Jetmar.

Čest jeho památce.

AKTUALITY

Nejsmutnější událostí prvního pololetí 2018 bylo uzavření obecní hospody. Nájemkyně paní Padrtková podala s ohledem na nízkou návštěvnost a nespokojenost některých hostů s jejími službami výpověď z nájmu a provozování hospody. Obecní úřad se prozatím marně snaží zajistit nového nájemce, kterému nabízí nejen bezplatný nájem, ale i příspěvek na provoz v zimním období.

Kdo pomůže najít řešení?

Obecní prodejna funguje velmi dobře z pohledu zákazníků, méně je však spokojen nájemce, obchodní řetězec Hruška. Nízké tržby nepokrývají náklady na provoz, a tak uplatnili požadavek navýšení příspěvku obce na provoz. Bez navýšení tržeb bude velice složité najít oboustranně uspokojivé řešení. Žádáme tedy všechny spoluobčany, podpořte fungování prodejny, alespoň nepravidelným nákupem. Byla by velická škoda prodejnu uzavřít.

Tradiční Svatováclavský výlet bude tentokrát dvoudenní. V pátek 28. září 2018 vyrazíme do jižních Čech. Zúčastníme se Svatováclavských slavností v Českém Krumlově, kde též přenocujeme a druhý den se zastavíme na zámku Hluboká nad Vltavou a v Sezimově Ústí, kde navštívíme památník prezidenta republiky Edvarda Beneše. Zájemci se mohou přihlásit do konce srpna 2018 u Petra Marka.

Střílení ohňostrojů. Na základě připomínek chovatelů psů bylo na plenárním zasedání rozhodnuto o povinnosti organizátora ohlásit tuto skutečnost na obecní úřad, který bude prostřednictvím místního rozhlasu informovat spoluobčany. Zároveň bylo připomenuto respektovat zákaz střílení ohňostrojů po 22 hod. a rušit tak noční klid.

Oslava 100. výročí vzniku Československa se v Oucmanicích uskuteční v neděli 28. října 2018. Zahájení bude v místě upraveného prostranství u vodojemu nad obcí, kde bude vysazena Lípa století. S průvodem a hudbou se vydáme položit květiny k pomníku padlých z I. světové války a do obecní hospody. Po koncertu zde sloupenští ochotníci zahrají zajímavé divadlo. Společná fotografie bude podnětem srovnání se známou fotografií ze sázení Lípy svobody u rybníka před 99 lety.

Petr Marek

CYRILOMETODĚJSKÝ DEN ŘEMESEL

Cyrilometodějský den řemesel v Oucmanicích má již svoji tradici. První tři ročníky dnů řemesel se konaly v září a od roku 2014 se v Oucmanicích stal největším svátkem Cyrilometodějský den řemesel pořádaný přímo na svátek Cyrila a Metoděje, tedy 5. července.

Celá akce se konala pod patronací hejtmana Pardubického kraje Martina Netolického a sdružení obcí Mikroregionu Vysokomýtska. Oficiálně program zahájil starosta obce Josef Pavlíček. Připomenul historii a tradici Dne řemesel, přivítal účastníky a popřál všem příjemný den i večer. Na úvod zazněla česká státní hymna. Představila se opět řada řemesel, řezbáři, kovář, kameník, hrnčířka, krajkářka, výrobci šperků, placek, bohatý byl i doprovodný program sokolníků, lukostřelců, auto a moto veteránistů, hasičů a především tradiční vystoupení dechové hudby Řetůvanky. Velmi oblíbené byly projíždky kočárem s koňským spřežením.

Zvláštní pozornost, jako každý rok, poutal s motorovou pilou řezbář pan Jaroslav Pecháček z Hanušovic. V Oucmanicích se můžete setkat s jeho uměleckými díly, které již u nás vytvořil. Moudrá sova symbolizuje obecní úřad, vodník Čochtan hlídá rybník, Anděl strážný dbá na klid a mír mezi lípami při vjezdu do vesnice od Sudislavi. Botu poutníka Komenského, který navštěvoval Oucmanice při svém pobytu v Brandýse nad Orlicí, můžeme vidět na kamenném plotě u Pavlíčků.

Letos se zrodil nápad, aby pan Pecháček postupně vyřezal betlém, který bude o Vánocích umístěn na volném prostranství v Oucmanicích. A tak máme počiněk. Pannu Marii si přivezl hotovou a „narození“ svatého Josefa mohli sledovat návštěvníci přímo. Zvláštní kouzlo je v tom, že modelem mu byl náš starosta Josef. Teď budeme všichni zvědaví, jak stihnou do prosince Ježíška. Máme se na co těšit.

Celkem se letošního ročníku zúčastnilo více než 500 platících diváků a přibližně stejný počet dětí. Počasí nám přálo, sluníčko svítilo a ke spokojenosti návštěvníků přispělo i bohaté občerstvení zajišťované týmem paní Moniky Padrtkové.

Večerní program byl provázen disco show Originál staré pecky a fláky.

Veliké poděkování patří všem, kteří se podíleli na organizaci posledního ročníku a především těm, kteří přispěli finančně či materiálně k jeho úspěšnému průběhu. Jedná se o hejtmana Pardubického kraje pana Martina Netolického, Jiřího Macha - Drubež Litomyšl, Martina Vojtu z Oucmanic, ZOD Zálší,

Choceňskou mlékárnu, Osevu UNI Choceň, Ekolu České Libchavy, C.I.E.B. Brandýs nad Orlicí, Agrokonzultu Žamberk, VaK Jablonné nad Orlicí, De Heus Běstovice, STROM Praha, Lamatex, Filogroup, Stanislava Vacka, Evu Olivovou a Janu Motlovou, Třezalku, Moniku Padrtkovou a Paletu.

Zaznamenal Petr Marek

JEDEME DO HRADCE

„Budeme muset zajet do Hradce“, oznámila mi manželka. Ach jo. Kolikrát jsem to už slyšel. Zase to nudné nakupování. A ještě tam, a ještě tohle. Pochodování je krásná věc, ale s košíkem mezi regály? U Baumaxu na Slezském Předměstí začínám stávkovat. Že si své dva kilometry odšlapu u řeky. Dohodli jsme se. Já jsem za kioskem zahrnul mezi zahrádky a namířil si to přímo k Orlici, zde již Divoké i Tiché pospolu.

Vítá mě most pro pěší do Malšovic a ihned mě svůdně vábí malebné pěšiny po obou březích. K dalšímu mostu po proudu sice nevidím, ale nemůže to být daleko (asi 600-700 m). Říkám si, že tam řeku přejdu a druhou stranou se vrátím. Ideální okruh. A tak jsem se spustil. A dušička pookřála. Zjistil jsem, že se vlastně pohybuji v rozlehlém Přírodním parku Orlice, kde rostou dubiska s ohromnou pamětí, kde se stará říční ramena proměňují v tajuplná jezera lemovaná stromovím a kde mě žlutá turistická značka láká nejen ke Stříbrnému rybníku v Malšově Lhotě, (což je, jak později zjišťuji, vyhlášené přírodní koupaliště s písčitými plážemi a kompletním zázemím), ale též dále do Městských lesů. Pod vousy si mumlám: „Malšova Lhota, Malšovice, na to si musím posvětit“. A to jsem taky udělal. Městské lesy Hradec Králové jsou pro mě skutečný objev.

Kde začít? Třeba u divokých koní. Již nějaký pátek se daří divokým koním v Milovicích. A množí se tam. Druhým místem v ČR, které navrácí divoké koně do krajiny, je

Mazurova chalupa

Orlice s lávkou pro pěší zvanou Klapak

od letošního ledna lokalita „Na Plachtě“ v těsném sousedství městské zástavby v Hradci Králové. Tůňe, rybníky, písčiny, vřesoviště, rašelinné louky – z botanického i zoologického hlediska je to unikátní místo. Za to, že zde písčina nezarostla lesem a že nabízí pro živou přírodu tak velmi rozmanité podmínky, mohou historické okolnosti. Ve středověku to bylo pastevectví s kopyty stád a za Rakousko-Uherska i v pozdější době vojenské cvičiště se svým drilem. Dnes písčinu záměrně čerí terénní vozy. Trochu nudné statistiky. V chráněném území Na Plachtě bylo dosud zaznamenáno přibližně 720 druhů a kříženců vyšších rostlin, 69 druhů mechů, 107 druhů hub a 2350 druhů živočichů, z toho asi 1000 druhů brouků, 750 druhů motýlů, 220 druhů blanokřídlých, 49 druhů vážek, 114 druhů dvoukřídlých, 40 druhů měkkýšů, 16 druhů obojživelníků, 5 druhů plazů, 140 druhů ptáků, 14 druhů savců. Navštívit toto unikátní místo není složité. Při příjezdu do Hradce Králové od Holic po státní silnici č. 35, na druhé světelné křižovatce odbočíte vpravo k Lidlu (poté, co jste právě projeli kolem rybníku Plachta na pravoboku) a pěšky směrem zpátky podél zástavby zezadu (ulicí Na Cvičišti) a pak mírně vlevo do lesa, celkem asi 700 m. Koně jsou v ohradách na úbočí nad dalším historickým rybníkem Jáma a nesmí se krmit. Viz <http://www.naplachte.cz/kone/>.

Městské lesy Hradec Králové to je ráj cyklistů a bruslařů. Mít tak rozlehlé lesy v bezprostředním sousedství velkého města je něco výjimečného. Až 300 km cyklostezek a taky dostatek kilometrů jemného asfaltu pro bruslaře. Ideálním výchozím místem je penzion Zděná Bouda v Malšovicích na okraji lesa nebo ještě lépe sympatické kapacitní parkoviště před lesním hřbitovem o něco dále v lese. Odsud se vyjíždí na speciální okruh pro bruslaře a cyklisty dlouhý 10,5 km, s možností občerstvení na dvou lesních stanicích, s řadou útulných odpočívadel, vedoucí kolem již zmíněného přírodního koupaliště na Stříbrném

rybníku, též krajem lesa a kolem restaurace Zděná Bouda zpět. Můžete pozorovat děti i dědy na bruslích, maminky bruslící s miminky v kočárcích, taky celé rodiny, kdy někdo jede, druhý se veze, další bruslí, jiný se odráží... Viděl jsem i velkou skupinu důchodců ve stejnokrojích („stejnotříčkách“) a na koloběžkách. Jsou tací, co umí, jiní se učí, někdo trénuje. Ladnost pohybu. Radost i jen pohledět. Pokud jste trochu bruslaři a vybyde vám hodinka času, neváhejte, okruh stojí za to. Převýšení je pouze mírné.

Přemýšlíte-li, kam s dětmi, vezměte je třeba na unikátní „pohádkovou stezku“ plnou příběhů. Ta začíná u Mazurovy chalupy, která leží na druhé straně městských lesů. Parkovat se dá na kraji lesa u hájovny zvané Bažantnice (příjezd od Hoděšovic a Býště nebo Koliby). Pohádková stezka vede asi 2,5 km až k čarovnému rybníku „Výskyt“ a čekají na ní například vícehlavý drak Větvička, kouzelník Šišule, borůvková víla, bukový dědek, skřítki a různá strašidla. Samozřejmě nechybí vodník. Pohádky doprovází postavičky vyřezané ze dřeva. Deset pohádek a k tomu na trase čtyři veřejná ohniště, kde se dá rozdělát oheň a hodovat... Na zpáteční cestě můžete navštívit výběh s divočáky, „takovou normální rodinku“ – tátu kňoura, mámu bachyni a devět pruhovaných podsvinčat, která se povalují jako ospalí fotbalisté, dohromady skvělá jedenáctka, která Vám při troše štěstí předvede nějaký ten kousek ze zápasu, kromě pobíhání jim jdou nejlíp šťouchance a štulce. U rybníčku „Na Olšině“ pak můžete okukovat jeleny sika Dybowského.

Dalším obrovským lákadlem pro děti je „Rytířské hradiště“. Vychází se z Malšovic nedaleko od Zděné Boudy takzvanou „Stezkou siluet“, což je asi půlkilometrová trasa s jedenácti interaktivními tabulemi siluet ptáků a ptáčků

Rytířské hradiště

a taky s maketami zvířete ukrytými ve křoví, které děti musí objevit. Rytířské hradiště je unikátní multifunkční přírodní dětský park. Z hradní věže nebo cimbuří lze pozorovat okolní lesy či nájezdy výletníků, uvnitř hrazení se pak nabízí „opičí dráha“, pískoviště, bludiště, prolézačky, dendrofon, zvířecí doskočiště, můžete si osedlat dřevěné koně, stát se rytířem či zámeckou paní nebo se i jinak vzdělat. Pod hlavní věží se nachází malý amfiteátr, který umožňuje i vlastní malou kulturní produkci. Vstup je bez rozdílu pohlaví, náboženství, politické příslušnosti či věku pro všechny zdarma, a to v jakoukoli roční či denní dobu. Na planině před hradištěm je opět veřejné ohniště, vyzývající k obležení. Nezapomeňte na příslušnou výzbroj (meče, opékače atd.) Toto a mnoho dalšího k prozkoumání najdete na adrese <http://www.mestske-lesy.cz/>.

A tak závěrem musím přiznat, že slova „budeme muset zajet do Hradce“ z úst mé ženy mi teď zní libozvučně, neboť hned vymyslím, kterou další lahůdku ze „švédského stolu“ bohatě prostřeného Městskými lesy HK ochutnáme. Ještě stručná navigace ke Zděné Boudě. Na třetí světelné křižovatce na příjezdu od Holic (na první za již zmíněným Lidlem) odbočíte vpravo, minete muzeum Petrofu a až na kruhovém objezdu se dáte vlevo a na dalším vpravo a po 200 m znovu vpravo a jste na Hradečnici, která vede kolem Zděné Boudy až na velké parkoviště v lese.

Otto Robenek

IZRAEL

Vážený čtenáři, když někomu řeknete, že letíte do Izraele, v mnoha lidech to vyvolá rozporuplné pocity. Je to země různých protikladů v části zeměkoule, kde nejsou vyřešeny územní požadavky některých skupin obyvatelstva, země kde se střetávají různé kultury s různými náboženskými kořeny. Na druhé straně je to země se zajímavými místy spojenými se vznikem křesťanství, základního pilíře evropské civilizace. V květnu jsme opět vycestovali do Izraele. Tentokrát jsme se pohybovali po severní části a s dovolením vám přiblížím některá místa, která jsme navštívili.

Na prvním místě uvedu Beit She'arim (v překladu Vesnice dvou bran). Částečně vykopaná archeologická lokalita se skládá především z rozsáhlé nekropole skalních hrobů a zbytků samotného města. V roce 2015 bylo zapsána na seznam světového dědictví UNESCO. Obrovská nekropole města vytesaná do měkkého vápence obsahuje více než 30 systémů pohřebních jeskyní. Ačkoli byla vykopána pouze část nekropole, je přirovnávána ke knize zapsané do kamene. Její katakomby, mauzolea a sarkofágy jsou ozdobeny komplikovanými symboly a postavami, stejně jako impozantním množstvím vytesaných a malovaných nápisů, dokumentující dvě století historického a kulturního

úspěchu. Bohatství umělecké výzdoby tohoto nejstaršího rozsáhlého židovského hřbitově na světě je bezkonkurenční. Město samotné bylo založeno v prvním stolení před naším letopočtem, za vlády krále Heroda. V průběhu 2. století n. l. bylo zmiňováno jako významné centrum židovského učení. Cesarea Maritima. V antické literatuře se tento malý fénický přístav nazýval Straton Pyrgos (Stratonova tvrz). Okolo roku 100 před n. l. se města zmocnil hasmonejský král Alexander Jannaios. V roce 63 před n. l. se město dostalo pod římskou nadvládu. Straton Pyrgos bylo helénistickou městskou komunou s právem

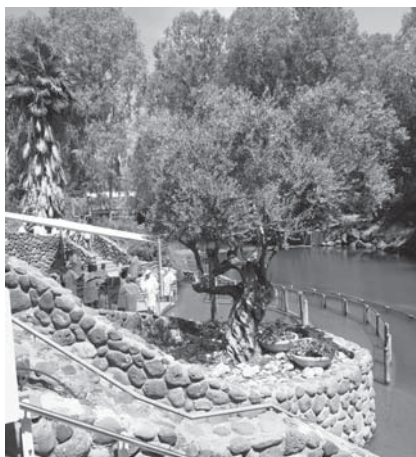

Bahajské zahrady

razit vlastní mince. Obyvatelstvo bylo převážně pohanské. Římský politik a vojevůdce Marcus Antonius daroval město své milence Kleopatře. Když si Kleopatra vzala po Antoniově porážce u Aktia život, spěchal židovský král Herodes Veliký vstříc vítězi Octavianovi. Získal si Římanovu přízeň a ten mu daroval tento přístav. Herodes přístav opevnil a přestavěl. Přístav byl chráněn mohutnou hrází a hradbami o 10 věžích. Na počest římského císaře dostal jméno Kaisarea – Caesarea. V nově postaveném hipodromu, který pojal asi 20 000 diváků, uspořádal král velké dostihy.

Jardenit – místo křtů. Jako připomínka novozákonního příběhu o Janu Křtiteli a Ježíši Nazaretském byla na místě, kde Jordán opouští Galilejské jezero, zachována kvůli křtění tato část toku řeky nazývaná Jardenit. Kvůli křtění jezdí do Svaté země poutníci z celého světa dodnes.

Z dalších zajímavých míst zmíním Tabghu, oblast na břehu Galilejského jezera. V této oblasti je řada míst spojených s Novým zákonem. Nachází se zde kostel Rozmnožení chlebů z 5. století. Odkazuje k příběhu Matoušova evangelia, kdy Ježíš nasýtil pětitisícový dav

Jardenit - místo křtů

zázračným rozmnožením několika chlebů a ryb. Ještě starší je kostel Petrova primátu ze 4. století s přestavbou z roku 1933. Stojí na místě, kde se udal Ježíšův zázrak chození po vodě. Na hoře Blahoslavenství zase vyslovil osm blahoslavenství, kterými povzbudil slabé tohoto světa.

Zahrady a svatyně Bába v Haifě. Jedná se o nádherný komplex v Bahá'í světovém centru. Bahá'í víra je nejmladší světové náboženství s cca 5 miliony stoupenců s počátkem v roce 1844. Podle jejich učení byl Báb poslem božím, když v roce 1844 ohlásil příchod Bahá'u'lláha zakladatele Bahá'í víry. Zahrady jsou vybudovány terasovitě na úbočí masivu Karmel. Svatyně je uprostřed zahrad a v blízkosti jsou ještě další významné budovy centra víry. Celý komplex je významnou dominantou Haify.

Vážený čtenáři, dnes se s vámi loučím s přáním klidného a mírového světa pro nás všechny.

Josef Pavlíček

LIDÉ NA ÚSTUPU

Zemědělci začali používat k postřikům přípravky, které jsou šetrné ke včelám. Na první pohled dobrá zpráva, že?

Existují lidé, kteří při spatření kondenzační stopy za letadlem propadají panice a bijí na poplach před tzv. chemtrails. To, že jim za domem několikrát ročně krouží stroje jak ze sci-fi a s chirurgickou přesností rozprašují a rozprašují, jim uniklo. Pochopitelně, veřejnoprávní média o tom mlčí. A zatím občané jsou povolnější a hloupější. Důkazy? Viděli jste za posledních několik let výsledky maturitních zkoušek? Co říkáte výsledkům voleb? To nejsou žádná dojmy, to je pravda!

Zatímco lidé hloupnou, zdá se, že zvířata a zvláště ta domácí jsou naopak chytřejší. Buď jsou to nechtěné vedlejší efekty postřiků, nebo se jen rozdíl mezi naší a zvířecí inteligencí dramaticky zmenšil. Pomalu končí věk člověka a začíná éra zvířat. Na PALETĚ letos vybudují na zahradě interaktivní venkovní učebnu s desítkami výukových prvků za půldruhého milionu, jejíž součástí je také přelez ve výběhu pro kozy. Jak nám však ředitel ekocentra prozradil, smutnou pravdou je, že jakékoliv výukové prvky jsou na dnešní děti příliš složité. Ve skutečnosti je tam pro děti jen jeden prvek a tím je volně přístupná wi-fi. Vše ostatní je tam čistě jen pro kozy a osla. Přelez, není ve skutečnosti pro děti, aby mohli ke kozám, ale pro kozy a osla, aby mohli z ohrady ven. Zvířata na PALETĚ si totiž vymohla kapesné, volné večery a víkendy. V hospodě bohužel s Ámosem nepopijete, není to však proto, že by tam netrefil. Rovněž místní krám je večer zavřený, a tak mohou zvířata kapesné utrácet jen v automatu na granule.

Osel Ámos by chtěl organizovat všechna zvířata ve vsi, ale pro psy a kočky je naprosto nepřijatelný. Dojel na to, že nemá koule.

Psi se tedy organizují sami. Jejich cílem je vyštěkat si zrušení vyhlášky o zákazu volného pobíhání psů. Dokud toho nedosáhnou, budou živé ploty záhadně reznout a usychat, o jiných nevkusných dárkách na chodnicích nemluvě.

Kočky jsou nad věcí, ony přece veškeré svobody už dávno mají.

Slepice jsou na organizování se stále příliš hloupé, těžko říci jestli by jim pomohlo několik dalších desítek let práškování.

Krávy rozjely grandiózní odborářskou kampaň. V první fázi si vymohly nový ultramoderní teletník. Ve druhé fázi se hrálo o každoroční měsíční dovolenou na alpských loukách, ale to nedopadlo, protože za ně vyjednával nějaký vůl.

A co vaše zvířata, zkouší to na vás? Jste doma páni tvorstva nebo si to jen myslíte?

Míra Míkovec